

Barnevernkonferansen 2021

Praktisk samarbeid mellom advokat og
barneverntjeneste

angelladvokatfirma

1

Advokat Ingrid M. Holm

- Barnevernssaker (både på offentlig og privat side)
- Foreldretvistsaker
- Fast bistandsadvokat
- Erfaring fra saker vedr. barnebortføring
- Kompetanse i fht vergemål, utlendingsrett, enslige mindreårige
- Kontrollkommisjonen ved NLSH

angelladvokatfirma

2

Praktisk samarbeid mellom barnevern og advokat – overordnet utgangspunkt

- **Bvl § 1-7 Barnevernets plikt til å samarbeide med barn og foreldre**

Barnevernet skal utøve sin virksomhet med respekt for og så langt som mulig i samarbeid med barnet og barnets foreldre

angelladvokatfirma

3

Praktisk samarbeid barneverntjeneste - advokat

- Barneverntjenestens «egen» advokat
- Advokaten som «motpart»

angelladvokatfirma

4

Barneverntjenestens egen advokat

- Tydeliggjør interne forhold og ønsker:
 - hvem har saken
 - kontaktinfo
 - hvem skal stå som kopimottaker
 - hvordan skal dok. oversendes
 - felles forståelse av *om* det haster og evt. hvorfor

angelladvokatfirma

5

Generell rådgivning

- Lovforståelse
- Prosessforståelse
- Anonym drøftelse
- Kurs / fagdag

angelladvokatfirma

6

Når kan advokaten kontaktes?

- Når som helst i prosessen!
 - Undersøkelse / meldingsavklaring / dokumentinnsyn
 - Akuttvurderinger
 - Forberede saker til nemnda

angelladvokatfirma

7

I og under saker til Fylkesnemnda

- Skrive hele / deler av saksfremlegget selv ?
- Foreta utvalg av dokumenter selv eller ikke ?
- Avklare vitner (og kontaktinfo til vitner)
- Hvem skal møte i nemnda ?
- Behov for gjennomgang med advokat før partsforklaring?
- samtaleprosess

angelladvokatfirma

8

Forts. samarbeid med «egen» advokat

- Vurdering av rettslig prøving / anke

angelladvokatfirma

9

Erstatningskrav

- Kort om kommunens ansvar etter skl § 2-1:
 - uaktsomhet i tjenesten (bvl §§ 1-1,1-4,3-1)
 - også når man ikke kan konkretisere hvem som er ansvarlig
 - summen av handlinger / unnlaterer som er viktig
 - årsakssammenheng
 - ofte spørsmål om foreldelse

angelladvokatfirma

10

LE-2020-25781

«En eller annen gang i november 1997, og seinest den 5. desember 1997, burde kommunen imidlertid intensivert undersøkelsene av forholdene i hjemmet.

Fra da av opptrådte kommunen uaktsomt. Per det tidspunktet hadde kommunen erfart at det ikke hadde blitt noe av hjemmebesøkene 14. og 22. oktober, 11. og 18. november og samtalen 1. desember. Videre satt kommunen

på opplysninger om at familien hadde måtte flyttet til et dårligere husvære på grunn av gjeld – noe som mor og stefar ikke hadde nevnt for barnevernet. De visste at oppmøtet i barnehagen var tilfeldig og uregelmessig og at det skulle ha vært politirazzia der de bodde tidligere. Det er ikke spor i journalen av at kommunen fikk avklart med lensmannskontoret hva som lå bak dette.

Og endelig fikk de opplysninger fra barnehagen som klart indikerte at mor misbrakte rusmidler:

I dag hadde B vært så «rar», da hun leverte A. Hun hadde problemer med gangen (virket ustø) hun kjørte bil»

angelladvokatfirma

11

forts. LE-2020-25781

Det er ikke mulig for lagmannsretten i dag, snart 25 år etterpå, å fastslå at vilkårene for et akuttvedtak forelå i saken den 5. desember 1997, eller eventuelt seinere.

Poenget er at kommunen – om den hadde vært så aktiv som den burde ha vært på bakgrunn av de mange svært bekymringsfulle omstendighetene i saken – seinest etter den 5. desember 1997 ville ha avdekket det omfattende rusmisbruket hos mor og stefar. Et rusmisbruk som medførte omfattende omsorgssvikt, fysisk og psykisk, overfor A og E. Da ville kommunen fulgt tettere opp og satt i verk andre tiltak enn husmorvikar. Trolig ville begge guttene kommet vekk fra hjemmet flere måneder før det faktisk skjedde, enten dette skjedde frivillig til As far eller besteforeldre, eller som et tvangsvedtak.

Retten kan heller ikke utelukke at tiltak fra barnevernets side kunne ført til at mor forlot F og uten hans negative innflytelse kunne klart å reetablere en noenlunde forsvarlig omsorg. Skader påført A fra dette tidspunktet og fram til slutten av februar 1998 ville da vært unngått.

angelladvokatfirma

12

Forts. saker med erstatningskrav

- Koble på en advokat tidlig i prosessen

angelladvokatfirma

13

Advokaten som «motpart»

Barneloven § 49 Advokatar

Advokatar som har saker etter kapitlet her, bør vurdere om det er mogeleg for partane å kome fram til ei avtaleløysing. Advokaten skal opplyse foreldra om høvet til mekling

Ingen tilsvarende bestemmelse i *barnevernloven*.... men...

angelladvokatfirma

14

Advokaten som «motpart»

- Gi gjerne info uoppfordret
 - ikke ta det for gitt at advokaten kan eller vet.....
 - varsle om det som skjer i saken – f.eks. møter bvtj vil ha med ungdom i institusjon
 - hold et møte uten klient?
 - snakk med advokaten dersom mor/far ringer svært mye, eller dersom de er umulige å få tak i

angelladvokatfirma

15

Klage på advokaten ?

- Klage på advokatens **opptreden** eller **salær**
- Regler for god advokatskikk
 - Noen stikkord: Tillit, uavhengighet, opptre saklig og korrekt, taushetsplikt, forholdet til media etc.
- Gratis ordning – enkel å bruke

angelladvokatfirma

16

Eksempel – brudd på RGA punkt 1.3

«Å uttale til en saksbehandler i en offentlig instans - i en pågående og alvorlig sak - at «jeg driter i hva du/dere tenker» er en type respektløs og lite gjennomtenkt kommentar som er det motsatte av saklig og korrekt, og som dermed er egnet til å skade yrkets og standens anseelse. Man må kunne forvente at advokater i slike situasjoner, selv i en potensiell konfliktfylt sak, evner å moderer seg og avstå fra denne typen ordbruk»

angelladvokatfirma

17

På bakgrunn av dokumentasjonen fremlagt i saken, er dens vurdering at foreldrene i utgangspunktet var positive til å la barnevernet snakke med barnet, og at det var advokaten som frarådet dem dette.

«Å veilede klientene i hvilke inngrep de må tåle i forbindelse med en barnevernssak, samt å ivareta barnets beste ved å tilstrebe en rask avklaring og et godt samarbeid mellom partene, er helt sentralt i denne typen saker. Etter Disiplinærnemndens vurdering har advokaten her bidratt til konflikt-eskalering heller enn konfliktdemping.»

angelladvokatfirma

18

Forts. Klage på advokaten ?

- www.advokatforeningen.no / advokatetikk
- www.advokatklageordningen.no

angelladvokatfirma

19

Litt om fri rettshjelp

- Fri rettshjelp i barnevernssaker der barneverntjenesten
 - forbereder sak for Fylkesnemnda
 - fremmer sak for Fylkesnemnda

angelladvokatfirma

20

Forts. om fri rettshjelp

Se SRF 1/2017 Rundskriv om fri rettshjelp

Rettshjelploven § 11

Bokstav a) gjelder når barneverntjenesten har fattet et midlertidig vedtak/hastevedtak om bl.a. å plassere et barn utenfor hjemmet, plassere barnet på institusjon eller forby flytting av barnet, men **vedtaket blir ikke påklaget og behandlet av fylkesnemnda.**

Bestemmelsen kommer i praksis bare til anvendelse når parten **ikke klager** på hastevedtaket. Når barneverntjenesten har fattet et slikt vedtak anses likevel saken så alvorlig at det er naturlig at den private part får hjelp og bistand til å vurdere saken.

angelladvokatfirma

21

Forts. om fri rettshjelp

Rettshjelploven § 11

Bokstav b) gjelder når barnevernet faktisk har begynt å forberede en sak som skal behandles av fylkesnemnda, men hvor saken likevel **ikke** blir sendt til nemnda, f.eks. hvor saken blir henlagt eller partene blir enige om hjelpetiltak.

Bestemmelsen gjelder **uavhengig** av om det er barneverntjenesten eller den private part som tar initiativ til saken, dvs. at den bl.a. gjelder i saker hvor parten krever tilbakeføring av barnet eller samvær.

Forberedelse til sak som nevnt i bokstav b), må anses å ha startet når den som er part i saken **er blitt orientert om at barnevernet har bestemt seg for å fremme sak for fylkesnemnda.**

Advokaten må legge ved kopi av korrespondanse med barneverntjenesten eller en kort uttalelse om sakens status for å **dokumentere at barnevernet har bestemt seg for å fremme sak.**

angelladvokatfirma

22

Ikke fri rettshjelp ?

- Mulig å dekke advokathjelp til private parter
 - Bør avklare timepris og antall timer
- Mulig å anbefale advokater

angelladvokatfirma